Go'aan Gole ee Muddo kordhinta xilka Madaxwaynaha ,ku- xigeenka Madaxwaynaha iyo Golayaasha(Baarlamaan-Wakiiladda iyo Guurtidda)

Source: http://guurti.com/?p=410
11/05/2015

Golaha Guurtidda JSL , ayaa isagoo tixraacayay warqada Madaxwaynaha JSL ee **LrJSL/M/GG/81/2-3218/04/2015 ee25/04/2015, kuna saabsanayd nuxur ahaan ka waajibaad qaadashada dibu- dhaca ku yimid doorashadii Madaxtooyada iyo Golaha Wakiiladda, kuna lifaaqnayd warqaddii koomishanka doorashooyinka qaranka,** ayaa gudo galay muddo korodhsiimada .

Si Goluhu uga guto xilka kaga aadan, ayuu shir- Gudoonka **Golaha Guurtidu** u magacaabay guddi ka koobnayd **30 xubnood,** oo kala ahaa **28 mudane, Xoghayaha Guud ee Golaha iyo lataliyaha sharciga 30/04/2015, Goluhuna** ansixiyay kuna ansixiyay cod loo dhana(Unanimous) .

Guddiggu fadhigoodii ugu horeeyay oo qabsoomay **3/05/2015** waxay ku dajisteen qorshe hawleedkoodii ay ku shaqayn lahaayeen , iyado qoraalo kala gaar –gaar ah loo kala gudbiyay **saddexda xisbi qaran iyo koomishanka doorashooyinka ,** si loo dhagaysto aragtiyohooga kala duwan ee ay ka qabaan dib-udhaca doorashoyinka ku yimid iyo wakhtiga ku haboon ee ay u qabsoomi karaan si sharciga waafaqsan .

Kullankii ugu horeeyay wuxuu Guddigu ka dhagaystay si kala gaar-gaar ah labadda Xisbi ee kala ah **UCID iyo WADDANI 05/05/2015.**

Sidoo kale waxay Guddigu **kullankooddii labaad-(2aad)** la kala yeesheen **xisbiga kulmiye iyo Koomishanka Doorashooyinka qaranka(KDQ) 06/05/2015.**

Kullamaddaasi waxa lagu dhagaysanayay araa'da ay qabaan iyo wixii tallooyin ah ee ay soo jeedinayeen . Dhinaca kale xubnaha Guddiggu waxay caddaymo iyo su,aalaba ku waydiiyeen Guddigga Doorashooyinka Qaranka . caddaymahaasi iyo su'aalahaasiba waxay ahaayeen qaar dhinacyo badan oo kala duwan taabanayay.

Ugu dambayntii Guddiggu waxay tallo soo- jeedin dambe ka dhagaysteen **Xisbiyada Qaranka 09/05/2015,** taasi oo ay ku kordhinayeen tallo soo-jeedimahoogii hore .

Guddiggu dood iyo falanqayn ka dib waxay qiimayn mugleh oo ballaadhan ku sammeeyeen xaalaadka guud iyo xaqiiqooyinka dhabta ah ee ka jira dalka.

Dhinaca kale waxay Guddiggu diirada ku saareen , lagama maarmaana u arkeen in Diwaan-galinta muwaadinka , codbixiyayaasha iyo doorashooyinkuba si xor ah , xalaal ah oo nabadgalyo ku dheehantahay uga wada qabsoomaan dhammaanba dalka , gaar ahaana Gobollada iyo Degmooyinka Bariga ,iyado la ilaalinayo midnimadda iyo isu-dhamaashaha dhul ahaaneed ee JSL .

Guddiggu waxay yaqiinsadeen inay jiraan fara-galino dibadeed oo lagu kala qaybinayo, dad ahaan iyo dhul ahaanba **JSL**, taasina ay ka soo horjeedo jiritaanka iyo midnimadda ummadda Somaliland , sida ku cad Qoddobka **38aad, farqadiisa 4aad, xarafkiisa (b) ee Dastuurka JSL . Guddiggu waxay is- tuseen** baahida loo qabo **xoojinta amniga** Gobolladda iyo Degmooyinka Bariga , iyo isla-marahaantana xal u helidda wixi tabashooyin iyo khilaafaad jira, taasi oo ubaahan wakhti lagaga bogan karo suullinta arrimahaasi , iyadoo la –isla kaashanayo Dawlad iyo shacbiba .

Waxa kale oo Guddiggu, dood iyo falanqayn dheer ka dib , garwaaqsadeen inay jiraan qabyooyin dhinaca shuruucda ah, oon la'aantood la mudayn Karin , lana qaban Karin doorashada.
Guddiggu waxay intaasi ku dareen xaalada cimmilladda ee dhinaca xeebaha iyo wakhtiga ku habboon inay doorashooyinku ka qabsoomaan .

Haddaba Golaha Guurtidu ,

Markii uu dhagaystay warbixintii Guddigga oo ay ku ladhnaayeen fikradihii,aaraadii , iyo tallooyinkii seddexda xisbi qaran iyo komishanka doorashooyinka;

Markii uu qiimeeyey xaaladka , iyo duruufaha ka jira Gobolladda iyo Degmooyinka Bariga iyo guud ahaan ba dalka **JSL ;**

Markii uu lagama-maarmaan u arkay in ay ka suurto–galaan Diwaan-gelinta muwaadinka iyo cod-bixiyeyaashu dhammaanba dalka **JSL ,** si ay u suganto is- raacsananta dhul ahaaneed iyo dad ahaaneedba ee Dastuurku waajibiyay ;

Markii uu yaqiinsaday in go'aankii ay ku cayimeen Koomishanku wakhtiga doorashadu u ahaa mid baalmarsan, waa faqsanayna Dastuurka iyo shuruucda dalka, iyago sammeeyay muddo korodhsiimo anay awood sharciyeed u lahayn ;

Markii ay arkeen in xeerkii hore ee doorashada ee Golaha wakiiladu u ku dhaqankiisu ku ekaa doorashaddii hore oo kaliya , illaa haddana anu jirin xeer u diyar ah doorashada Golaha Wakiiladda, kaasi oo u baahan wakhti, wada-hadal, is-qancin, iyo isu-tanaasul dhinaca saami-qaybsiga oo hore moran uga taagnaa, illaa haddana u ka taagan yahay;

Markii uu qiimeeyay xaaladka cimmilladda ee degmooyinka Xeebaha dalka JSL iyo wakhtiga ku haboon inay doorashadu ka qabsoonto ;

Markii uu si mugleh u qiimeeyay xaalaadka dhaqan/dhaqaale bulsho, iyo nabadgalyaba, guud ahaanba , gaar ahaana saamaynta dhaqaale ee colaadda ka oogan gacanka cadmeed ay ku yeellatay ganacsigii Somaliland ; Iyado laga taxadirayo , dib- u dhac dambe oo ku yimaada Doorashooyinkan iyo mudo kordhin soo noq-noqota Iyo dhammaystir la'aan qabyooyinka taagan ;

Marku arkay Qoddobka 42aad faqradiisa seddexaad ee Dastuurka Jamhuuriyada somaliland ;

Marku arkay Qodobka 83aad faqradiisa 3aad iyo 5aad e Dastuurka dalka Jamhuuriyadda Somaliland;

Isago ka duullaya , tix galiyeyna , kuna go'aan qaatay dhammaanba asbaabaha kor ku sheegan, kuna cad;

Wuxuu soo saaray Go'aamaddani:

1. **Muddo korodhsiimooyin.**

1- Waxa la-laalay muddada doorasho ee ku cayiman warqadda lambar KDQ/XK/406/2015 ee 20/04/2015, kana soo baxday xafiiska koomishanka Doorashooyinka Qaranka , madama anay waafaqsanayn xeerka doorashada lambar **20/2001,qoddobkiisa 8aad** oo u dhigan nuxur ahaan "in anay koomishanku cayimi Karin muddo/maalin doorasho oo ka baxsan dhammaadka **muddo xileedka Madaxwaynaha**, **ku xigeenka iyo Golaha**

Wakiiladdaba, ''sido kalana anay waafaqsanayn **qoddobada 42aad iyo 83aad ee Dastuurka JSL .**

2- Waxa muddo xileedkii Madaxwaynaha iyo ku xigeenka Madaxwaynaha oo ku eg 27/7/2015, lagu sammeeyay korodhsiimo ka bilaabmaysa 28/7/2015 illa 27/4/2017.

3- Golaha Wakiiladda oo dhammaadka muddo xileedkoodu ku egyahay 27/7/2015, lagu sammeeyay muddo korodhsiimo ka bilaabmaysa 28/7/2015 illa 27/4/2017.

4– Muddo xileedka Golaha Guurtiddu wuxu noqonayaa hal sano ka dib (**one year after)** dhammaadka muddo xileedka **Golaha wakiiladda** oo noqonaya **27/4/2017,** sida waafaqsan ama ku cadba go'aanka lambar **GW/KF-19/245/2003** ee **29/03/2003,** una dhigan "in muddada xilka **Golaha Guurtiddu** markastaba hal sano ka dambayso taariikhda dhammaadka muddada xilka Golaha wakiiladda " .

5- Doorashada Maddaxtooyada iyo Golaha Wakiiladdu waxay qabsoomayaan isla hal wakhti, ahna bil ka hor dhammaadka muddo xileedka loo kordhiyay , oo **waafaqsan qoddobadda 42aad iyo 83aad ee Dastuurka Dalka Jamhuuriyada Somaliland .**

B- Wajibadka la kala qabanayo, la wada qabanayo iyo hawlaha la dhammaystirayo

- Iyadoo xukuumaddu horumuud ka ah , waa in si deg-deg ah qorshe dhammaystiran oo iskaabaya (comprehensive and special programme) oo qaran lagu wajaha Gobolada iyo Degmooyinka Barriga , oo laga taabo- galiyaa maamul adag iyo amni, si looga suurto-galiyo diwaangelin muwaadin , cod-bixiye iyo doorashaba .
  Sidoo kalena loo sammeeyaa Barnaamij hawleed u gaar ah , oo laga wada qayb –galayo Goleyaal ahaan ,Xisbiyo Qaran ,koomishan doorasho, waxgaradka bulshada qaybahooga kala duwan iyo shacbiba .

- Qabyooyinka dhinaca xeerarka Goleyaasha (Wakiiladda iyo Guurtiddaba) iyado xukuumaddu ku hoggaaminaysa waa in si wada jir ah oo xil-kasnimo ku jirto loo dhammaystiraa , qorshe deg-deg ahna laga yeesha . waajibaad gudasho la'aan ayay noqonaysaa haddii aan loo qalab qaadanin dhammaystirka qabyooyinka dhinaca shuruucda .

- Golaha Guurtidda waxa ku waajib ah isagoo gacan-siinaya xukuumadda inuu ka qayb qaato iskuna diyaariyo adkaynta nabadgalyada iyo wacyi-gelinta bulshadda qaybaheeda kala duwan.

- Golaha wakiiladda waxa ku waajib ah in uu meel-mariyo qaybna ka qaato hindise sharciyeedyada qaranku u bahan yahay si fir-fircoon oo xilkasnimo ku jirtana u gutaan waajibaadkooda Dastuuriga ah .

- Koomishanka Doorashooyinka Qaranka waxa waajib ku ah in ay ku tallo –galaan siddi Degmo kasta iyo Gobol kasta looga hirgalin lahaa diwaan-gelin muwaadin , codbixin iyo doorashaba.

- Koomishanka Doorashoyinka qaranku , waa in ay ku tallaabsadaan barnaamij wax ku ool ah oo horseedaya doorashooyin xor iyo xalaal ah, qof kastaana ku dhiiban karo hal cod oo keliya, isla -marahaan –taana siiyaan muwaadiniinta isdiwaan-gelinaysa wakhti ku filan.

- Koomishanka waxa waajib ku ah ku dhaqanka shuruucda iyo Dastuurka dalka JSL.

- Xisbiyada qaranka waxa waajib ku ah in ay la yimadan Barnaamijyo siyaasadeed oo bulshadda ka gudbinaya caqabadaha kala duwan ee haysta ee ragaadiyay horu-markooda, kana waantoobaan wixii bulshadda iska horkeenaya ee dibu-dhaca ku keenaya.

Ugu dambayntii Goluhu wuxuu baaq u soo jeedinaya ummadda reer Somaliland Guda & Dibadda, waxayna ka codsanayaan kuna adkaynayaan in taabogalinta iyo meelmarinta himmilooyinka Qaranka meel looga soo wada jeesto yar iyo waynba.

Dhinaca kalana beesha caalamka waxaan u shegayna in qarankani iyo ummaddiisuba u baahan tahay tageeradooda ,balse teegaradoodu anay noqon mid ka soo horjeeda maslaxada, danta, rabintaanka, doonista shacbiga iyo jiritaanka madax-bananidda JSL.

Go'aamadani waxaa lagu ansixiyayay oo ogoladay 72 iyado tirada kooramku ahayd 77 waxa diiday 4 waxaa ka aamusay 0 Gudoomiyuhuna ma uu coddayn.

NB waxaa ku lifaaqan halkani liistadii Guddigga ,xubnihii madasha fadhiga ka qayb-galay.

Allaa Mahadleh

Saxeexa Shir/Gudoonka

1- Sulaymaan Maxamuud Aadan Guddoomiyah G/Guurtidda JSL ____________________

2- Siciid Jaamac Cali Guddoomiye ku-xigeenka 1aad G/G JSL ____________________

3- C/raxmaan Sh. Yuusuf Sh. Madar Guddoomiye ku-xigeenka 2aad ee G/G ____________

4- C/laahi Ibraahim Habane Xoghayha Guud ee G/Guurtidda JSL _____________